
Familia nobiliară de Șintereag [Somkerek] și evoluția acesteia de la finalul epocii angevine până în timpul jagellonilor [secolele XIV-XVI]

B. Întregiri genealogice 1382-1526

[II]

Mihai Florin HASAN

Cuvinte cheie: nobilime, Transilvania, comitatul Solnocul Interior, genealogia familiei, Șintereag, căsătorii.

Keywords: nobility, Transylvania, County of Solnocul Interior, family genealogy, Șintereag, marriages.

Așa cum remarcam și în prima parte a acestui studiu dedicat familiei de Șintereag¹ evoluția genealogică a familiei a fost urmărită de cercetători din secolul al XIX-lea² până la regretatul medievist Pál Engel³, anumite completări fiind aduse de Marius Diaconescu în cea mai recentă lucrare a domniei sale⁴. Nu dorim să insistăm asupra aspectelor pe care deja le-am discutat în paginile respective, ci, așa cum anunțam încă de atunci, să arătăm că liniile familiale au coborât un pic mai mult decât s-a ajuns anterior cu cercetarea, în această direcție.

Conform tabelului genealogic, alcătuit în ultima instanță de către P. Engel, la 1325 existau deja cele trei ramuri individualizate ale neamului Becsegergelyi provenite din Geleth (1298...1304), fiul lui Becse, amintit probabil în jur de 1260⁵:

Gelet(h) 1298-1304			
Ladislauș mg. 1325-1364 Somkeréki	Margaretha 1325 =Gombási Dominicus	Michael 1325-1333 Nemegyei	Becse 1325-1333 Virágosberki

Completări, aparent minore, se pot aduce pe fiecare dintre aceste ramuri, conform documentelor păstrate în ediții tipărite sau în actele de arhivă neditate încă, care, din punctul nostru de vedere, nu pot fi decât câștiguri genealogice.

-
- 1 „Familia nobiliară de Șintereag [Somkerek] și evoluția acesteia de la finalul epocii angevine până în timpul Jagellonilor [secolele XIV-XVI] [I]. A. Dinamica unui domeniu familial 1382-1481”, în *Revista Bistriție*, XXIX, 2015, pp. 128-147.
 - 2 Décsényi Gyula, *A somkeréki Erdélyi család 1415. évi czimeres levele és nemzedékrendje*, în *Turul*, 10 (1892), Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság, pp. 105-112.
 - 3 Engel Pál, *Magyar középkori adattár. Magyarország világi archontológiája 1301-1457. Középkori magyar genealógia*, Budapest, 2001 [CD-ROM], Becsegergely nem, 4. tábla: Erdélyi (somkeréki).
 - 4 Marius Diaconescu, *Structura nobilității din Transilvania în epoca angevină*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2013, pp. 355-357
 - 5 Engel Pál, *Magyar középkori adattár. Magyarország világi archontológiája 1301-1457. Középkori magyar genealógia*, Budapest, 2001 [CD-ROM], Becsegergely nem, 1. tábla: elágazás.

Mihai Florin HASAN, Seminarul Teologic Ortodox Cluj-Napoca, e-mail: hasanmihai@gmail.com

a) Ramura Nemegyei.

P. Engel lasă să se înțeleagă faptul că probabil această ramură se stinge pe la 1415 cu Johannes, fiul lui Michael, amintit în documente între 1356 și 1415⁶, iar Marius Diaconescu a indicat faptul că Michael a fost căsătorit cu o nobilă din familia Gyógyi⁷.

Actul din 1368, ce amintește acest fapt, este o decizie judiciară dată de Ladislaus, arhidiaconul de Ugocsa, vicarul general al episcopului de Alba, Dominicus Szécsi (1357-1368), în favoarea nobililor Bágoi (de Băgău), Válkói (de Valcău) și Nemegyei (de Nimigea) ale căror mame au fost surori, fiice ale răposatului, pe atunci, magistrul Ladislaus Gyógyi, pentru a se bucura de pătrimea de fiică ce le revenea după decesul tatălui⁸.

În 1402, la un proces între ramurile familiei pentru anumite pământuri din Bistrița, sunt menționați printre cei implicați și Michael, fiul lui Iohannes, respectiv, Nicolaus, fiul lui Iohannes⁹, care, după părerea noastră, nu pot fi decât fii ai lui Iohannes Nemegyei. Pe data de 18 mai 1406, la Buda, Anthonius și rudele sale, printre care și Iohannes, fiul lui Michael, depuneau o plângere împotriva rudelor din familia Kajlái¹⁰. La 14 octombrie 1411 într-un proces de *facta potentie*, printre cei ce depun plângere împotriva rudelor din familia Bethlen, se regăsesc și Iohannes, fiul lui Michael de Nimigea, cu fii săi: Ladislaus și Blasius¹¹. Această mențiune ne îndreptățește să presupunem faptul că în intervalul 1402-1411, primii fii menționați ai lui Iohannes au decedat, iar la 1411 ultimii doi fii erau deja la vârsta la care puteau fi luați în considerare ca martori în procesele familiei. Luând în calcul data de 1368, când presupunem că Iohannes era deja căsătorit de un timp cu nobila doamnă din familia Gyógyi, căreia îi putem atribui primii doi fii amintiți în actul de la 1402, trebuie să concluzionăm că undeva, probabil în jurul lui 1400, la o vârstă apropiată de mijlocul vieții, Iohannes a contractat un al doilea mariaj, cu o nobilă încă necunoscută.

Pe data de 22 februarie 1413, de data aceasta în fața conventului din Cluj Mănăștur, tot într-un conflict cu rudele din familia Bethlen, cel ce depune personal plângere (*dicitur nobis in personis*) este Iohannes, fiul lui Michael, și fiul său, Ladislaus Nemegyei, alături de alte rude¹². Trebuie să presupunem faptul că la acel moment Blasius, fratele mai mic era deja decedat.

În 24 iulie 1414, regele-împărat Sigismund de Luxemburg le acorda verilor Becsegergely, printre care și Iohannes Nemegyei, dreptul de a-și ridica un castel sau o fortificație, după dreptul nobililor, într-o posesiune a lor din Transilvania¹³, iar pe 25 noiembrie același an, de la Köln, le conceda importantul *jus gladii*: „*lignum patibuli et alia tormentorum genera instaurare valeant atque possint [...] fures, latrones, vispilonos, homicidas, incendiarios alios quosvis nocivos homines [...] intra metas [...] ipsorum publice vel occulte apprehendere poterent, detinendi, iudicandi et iuxta eorum excessuum demerita laqueo suspendendi, decollandi, rotandi, necandi et qualibet publica lima tormentandi plenam et securam habeant libertatis facultatem ex presenti nostra gratia*”¹⁴.

Printre beneficiari este amintit și Ladislaus, fiul celui alt Iohannes, adică Nemegyei: „*Ladislao filio alterius Iohannis*”, fapt ce ne-ar îndreptăți să credem că la acea dată tatăl lui Ladislaus nu mai era în viață, dacă nu ar fi o altă mențiune din 7 aprilie 1415, în care beneficiarul direct al grației imperiale, pe lângă alții, este Iohannes Nemegyei¹⁵.

La 19 iulie 1416, în fața conventului din Cluj Mănăștur, văduva Elena Kajlái, soția răposatului Lucas, atesta că a primit drepturile pecuniare pentru dota sa și darurile de nuntă ce-i reveneau după soț din moșiile *Kayla*, *Zenthandryas* și *Chygyur*¹⁶ din comitatul Dăbâca [Doboka], la care parte ce le revenea prin bunica lor, știm că membrii ramurii Virágosberki renunțaseră în 1394, în favoarea lui Lucas, nepotul Katherinei, fiica lui Welkun¹⁷. La fel, datorită acestui act, știm că membrii familiei Somkeréki și Nemegyei nu renunțaseră la drepturile lor asupra acestor

6 *Ibidem*, 4. tábla.

7 Marius Diaconescu, *op.cit.*, p. 357.

8 *Documenta Romaniae Historica, seria C, Transilvania*, vol. XIII, București, Editura Academiei Române, 1991, doc. 285, p. 449.

9 Barabás Samu, *A romai szent birodalmi gróf Szeki Teleki Család oklevéltára. A család áldozatál a Maros-Vásárhelyi levéltarból kiadja*, Az Atheneum R. Társulat Könyvnyomdája, Budapest, 1895, vol. I, doc. 225, p. 289.

10 *Ibidem*, doc. 239, p. 310.

11 *Ibidem*, I, doc. 291, p. 376.

12 *Ibidem*, I, doc. 297, p. 389.

13 *Ibidem*, doc. 304, p. 400.

14 *Ibidem*, doc. 306, p. 403.

15 *Ibidem*, doc. 310, p. 409.

16 *Ibidem*, doc. 318, p. 425.

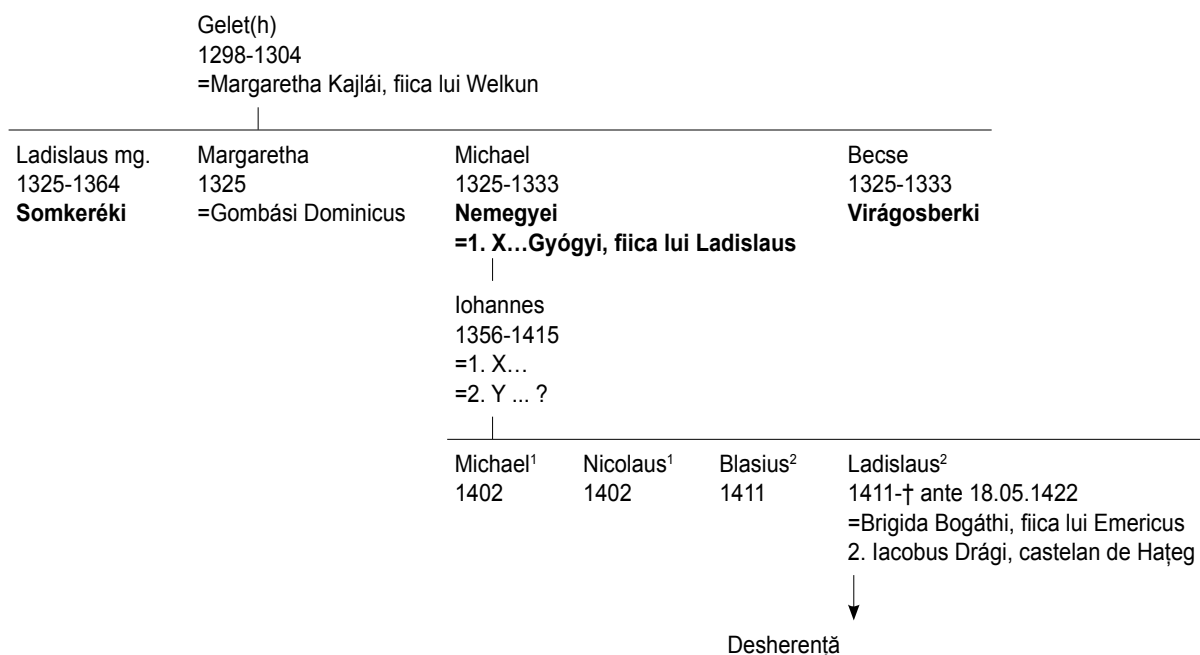
17 *Ibidem*, p. 241.

posesiuni prin bunica lor, soția lui Geleth. Familia Nemegeyi este reprezentată aici tot de Ladislaus, fiul *alterius Iohannis*. Ultima mențiune a lui Iohannes, ca fiind în viață la 7 aprilie 1415, ne îndreptățește să considerăm că decesul acestuia a avut loc după această dată, și, eventual, anterior/posterior datei de 19 iulie 1416.

Ramura Nemegeyi se stinge anterior datei de 18 mai 1422, când în fața conventului de la Cluj Mănăștur, Brigida, soția lui Iacobus Drági, castelanul de Hațeg, fiica lui Emericus Bogáthi, se plângea că nobilii Somkeréki nu i-au achitat nimic din ceea ce i se cuvenea din dotă și darurile de nuntă, după primul ei soț, Ladislaus Nemegeyi (*primari maritii eiusdem domine*), nici din porțiunile posesionare, nici din caii de călărie, prin „*ipsorum potentia mediante*”¹⁸. Practic, Ladislaus a trecut în veșnicie anterior acestei date, mai curând spre începutul lui 1420, ca să presupunem că tânăra văduvă a contractat o altă căsătorie, având în vedere măcar un an de doliu. Plângerea trebuie să fi fost făcută la instigația noului soț, probabil, ceea ce ar trimite perfectarea celei de a doua căsătorii undeva după serbările Crăciunului 1421 și începutul Lentului 1422 cel mai târziu.

Rudele sale nu au fost dispuse să cedeze nimic fostei sale soții și astfel să introducă între posesiunile lor membrii ai familiei Drági, mai ales că și Elena, fiica lui Iohannes Somkeréki, contractase un mariaj în această familie¹⁹.

În aceste condiții putem alcătui pentru ramura **Nemegeyi** următoarea completare genealogică:

Din punct de vedere antroponimic putem observa că în cadrul liniei genealogice a ramurii Nemegeyi funcționează transmiterea numelui de la bunic la nepot [Michael, generația I-Michael, generația III], dar și de la unchi [moș] la nepot [Ladislaus, generația I, Somkeréki – Ladislaus, generația III]. Ladislaus poate proveni însă și de pe linia familiei Gyógyi, la fel cum Nicolaus probabil de pe linia bunicului matern [prima căsătorie], la fel și Blasius [a doua căsătorie?]. Oricum Ladislaus, revenind la această discuție antroponimică, era un antroponim care avea deja ceva vechime în cadrul clanului²⁰. Din punctul nostru de vedere, se lămurește fericit și proveniența numelui fiicei lui Geleth, Margaretha, care, în aceste condiții primește numele mamei sale din familia Kajlá. De asemenea, nu putem să nu observăm o infuzie/preferință antroponimică de extracție creștină-orientală în cadrul acestei ramuri, a unei familii cu posibile ascendențe normande, având în vedere faptul că din 6 antroponime: trei sunt de sorginte iudaică (Michael-Iohannes-Michael), unul de origine grecească (Nicolaus), unul de origine slavă maghiarizat/latinizat (Vladislav-Ladislaus) și doar unul de origine latină (Blasius), dar care face referire la un episcop martir din Sebastia Armeniei din secolul al IV-lea d. Hr. martirizat sub Licinius (în calendarul roman actual: San Biagio)²¹. Mai mult, părți din relicvele acestui sfânt episcop au fost aduse la Dubrovnik în Croația, fiind

18 *Ibidem*, doc. 349, p. 459.

19 Engel Pál, *Magyar középkori adattár. Magyarország világi archontológiája 1301–1457. Középkori magyar genealógia*, Budapest, 2001 [CD-ROM], Becsegergely nem, 4. tábla: Erdélyi (somkeréki).

20 *Ibidem*, 1. tábla: *Ladislaus*: 1297.

21 <http://santiebeati.it/dettaglio/25950>, accesat la 19.07.2016.

sfântul patron al oraşului²², iar Croația fiind parte regatului Ungariei, posibila preferință antroponimică poate să se lege și de expansiunea cultului local prin contaminare antroponimică.

b) Ramura Virágosberki

P. Engel considera că ramura aceasta a familiei Somkeréki se stinge odată cu Stephanus, fiul lui Becse, nepotul lui Geleth, amintit documentar între 1356 și 1392 și purtând titlul de *magister*²³, la fel ca unchiul său, Ladislaus Somkeréki.

Stephanus este numit foarte clar în actul prin care renunță la părțile de moștenire din partea bunicii (1394) ca și nepot în linie directă [*quod prenomiatus Stephanus filius Beche esset nepos condam nobilis domine Katherina vocate*]²⁴ al Katherinei Kajlái. La 1408 capitlul albens reîntărea actul la solicitarea lui Iohannes Somkeréki și a lui Demetrius Virágosberki²⁵, vărul său de-al doilea.

Din actul emis la Bistrița, în anul 1402, știm că Stephanus a decedat înainte de 22 noiembrie 1402-momentul redactării documentului (*post obitum nobilis viri Stephani Becze*)²⁶, iar în cauza respectivă a fost reprezentată și văduva nenumită a lui Stephanus, fiul Demetrius și ginerele (*genero*) Iohannes de Somir.

În anul 1406 Demetrius și rudele sale din celelalte ramuri protestau în fața regelui căci rudele din familia Kajlái și Zentegyedi le ocupaseră abuziv părți din anumite posesiuni ale lor²⁷. Pe data de 16 august 1410, Demetrius se afla printre rudele beneficiare ale dreptului regal de a-și ridica o cetate în părțile Transilvaniei pe o posesiune a lor, pe care și-ar dori această construcție cu rosturi militare²⁸, iar în 1411 și 1413 suferea de pe urma abuzurilor rudelor din familia Bethlen²⁹.

La momentul 24 iulie 1414 Demetrius mai era în viață, atunci când li se reconfirma nobililor Somkeréki, de către rege, dreptul de ridicare a unei cetăți, prin mâna episcopului de Zagreb, Eberhardus, *summus cancellarius*³⁰, dar, lipsește din lista rudelor beneficiare de *jus gladii* (25 noiembrie 1414)³¹, iar, după această dată, numele său nu mai apare în actele familiei. Presupunem că se stinge din viață în intervalul 24 iulie – ante 25 noiembrie 1414 fără a lăsa vreun urmaș. Nu știm dacă a fost căsătorit, la fel nu știm dacă sora sa a avut urmași, dar faptul că nu există solicitări de acest gen pentru ramura Somkeréki ne lasă să înțelegem că această ramură s-a stins cu Demetrius complet, iar ceilalți membri ai clanului au preluat părțile sale de avere.

Și această ramură familială prezintă din punct de vedere antroponimic aceeași preferință pentru numele creștine orientale, cu două opțiuni clare: Stephanus, respectiv Demetrius, acesta mai fiind purtat doar de unul dintre fiii lui Ant³² (cel menționat la 1217). Becse, numele bunicului lui Demetrius este un patronimic ce ține de fondatorii acestui *genus*, indiferent de originea franco-normandă sau nu.

Astfel tabelul genealogic al ramurii **Virágosberki**, pe care îl propunem, arată astfel:

22 <https://www.heiligenlexikon.de/BiographienB/Blasius.htm>, accesat la 19.07. 2016.

23 Engel Pál, *Magyar középkori adattár. Magyarország világi archontológiája 1301–1457. Középkori magyar genealógia*, Budapest, 2001 [CD-ROM], Becsegergely nem, 4. tábla: Erdélyi (somkeréki).

24 Teleki, I, doc. 184, pp. 242-248.

25 *Ibidem*.

26 *Ibidem*, doc. 225, p. 289.

27 *Ibidem*, doc. 239, p. 310.

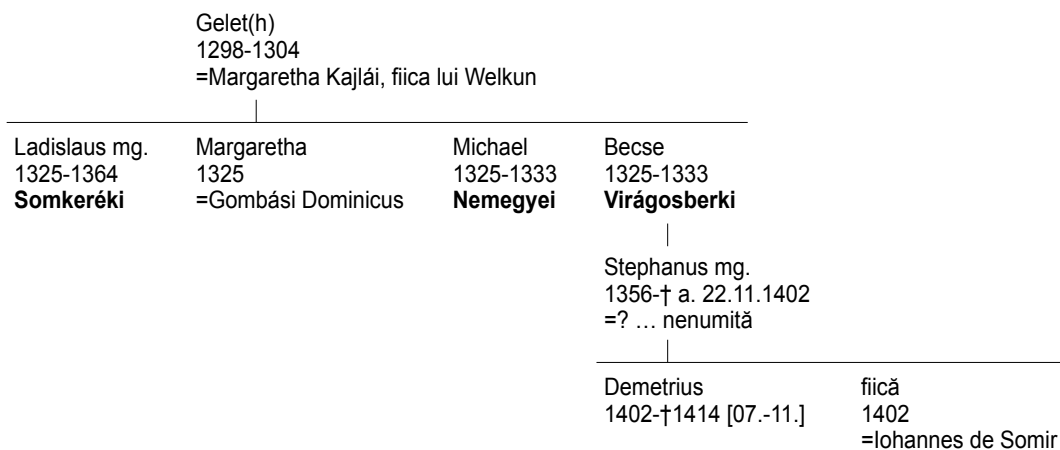
28 *Ibidem*, doc. 281, p. 365.

29 *Ibidem*, doc. 291, p. 376, respectiv doc. 297, p. 389.

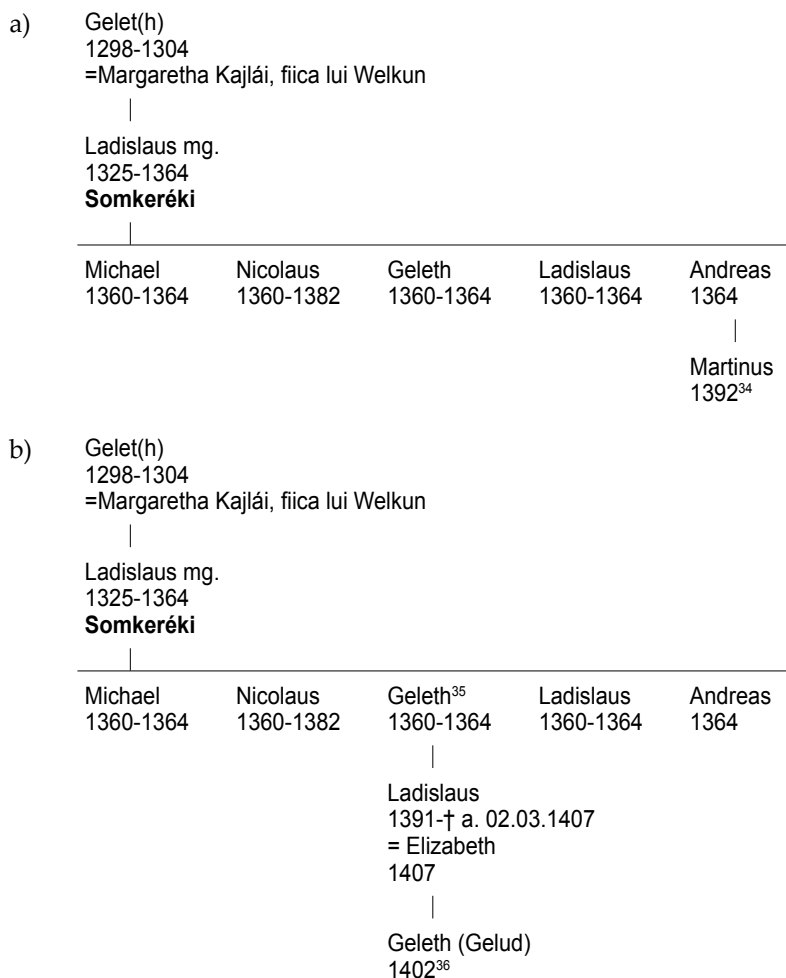
30 *Ibidem*, doc. 304, p. 400.

31 *Ibidem*, doc. 306, p. 403.

32 Engel Pál, *Magyar középkori adattár. Magyarország világi archontológiája 1301–1457. Középkori magyar genealógia*, Budapest, 2001 [CD-ROM], Becsegergely nem, 1. tábla: elágazás.

c.1.) Adăugiri minore în ramura mare **Somkeréki**³³

³³ Baza a fost oferită de tabelul lui Engel, 4. tábla.

³⁴ *Teleki*, I, doc. 178, p. 235. Are doar această nominalizare documentară, după care, nu mai apare în celelalte documente legate de partajul averilor familiale. Probabil moare curând în jurul acestei date.

³⁵ Este numit în documentul ce o amintește pe nora sa, Elizabeth, drept *Geyleth de Drag* (*Teleki*, I, doc. 248, p. 322), cu toate că în rest este atestat ca fiind de Somkerék.

³⁶ *Ibidem*, doc. 225, p. 289 din 22.11.1402: „*Gelud, filii Ladislai*”. Moare anterior tatălui.

c) Gelet(h)
1298-1304
=Margaretha Kajlá, fiica lui Welkun

|

Ladislau mg.
1325-1364
Somkeréki

Michael 1360-1364	Nicolaus 1360-1382	Geleth 1360-1364	Ladislau 1360-1364	Andreas 1364
----------------------	-----------------------	---------------------	-----------------------	-----------------

|

Ladislau
1391³⁷-1392³⁸
=Margaretha
1408³⁹
=2. Valentinus dictus Sopotha, cives de Bistricia

Nicolaus 1406 ⁴⁰ -1437 ⁴¹ =Sophia 1427 ⁴²	Michael 1408	Elisabetha, puella 1408	Katherina, puella 1408
---	-----------------	----------------------------	---------------------------

c.2.) Adăugiri genealogice în ramura lui **Nicolaus Somkeréki**.⁴³

Ladislau mg.
1325-1364
Somkeréki

|

Nicolaus
1360-1382⁴³
= Elisabetha Méhesi Gerőfi
1407

Iohannes 1391-† p. 11.02.1410 a. 12.05.1410	Anthonium mg., egr. 1391-1429 somkeréki Erdélyi	Katherina 1408 ⁴⁴ =Petrus Sztrigyi	Ladislau 1415 ⁴⁵
---	--	---	--------------------------------

Iohannes 1410 ⁴⁶	Petrus 1410-1422 ⁴⁷	Elena 1417 ⁴⁸ -1429 ⁴⁹ =Sigismundus Drági
--------------------------------	-----------------------------------	---

|

Potentiana Drági⁵⁰
1466-1478

37 Teleki, I, doc. 176, p. 232: „Ladislao filii Ladislai”.

38 *Ibidem*, doc. 178, p. 235: „altero Ladislao, filii Ladislai”.

39 *Ibidem*, doc. 261, p. 337.

40 *Ibidem*, doc. 239, p. 310.

41 *Ibidem*, doc. 411, p. 545. A decedat între 1437 și anterior datei de 13 ianuarie 1446, când nepoții Erdélyi Somkeréki își împărțeau curia și turnul de lemn ce-i aparținuseră pe insula din Somkerék și le lăsase acestora (Teleki, II, doc. 22, p. 24).

42 *Ibidem*, doc. 380, p. 411. Îi lăsa soției prin testament toate lucrurile mobile și imobile, dar cu condiția ca rudele soaței să nu îndrăznească a cere de la neamurile sale darurile de nuntă și dota, de care sunt liberi ca obligație.

43 DL 73938 conține un transumpt din 04.05.1382 în care se menționează că Nicolaus, fiul lui Ladislau, fiul lui Geleth, a solicitat capitlului din Alba Iulia ca actul din 16 iulie 1364 să fie trecut sub formă de privilegiu. Actul apare cu traducerea în limba română și în DRH, *seria C, Transilvania*, Editura Academiei Române, vol. XVI, București, 2014, doc. 153, p. 193. Astfel putem ridica cu doi ani perioada de apariție în acte a lui Nicolaus Somkeréki.

44 Teleki, I, doc. 260, p. 335.

45 *Ibidem*, doc. 310, p. 409: „Ladislao filio predicti Nicolai”.

46 *Ibidem*, doc. 279, p. 362; doc. 285, p. 368: „eorum pueriles etates”.

47 DL 73995: 10.07.1422.

48 Teleki, I, doc. 321, p. 428.

49 DL 74036: 03.12.1429.

50 DL 26792 din 19.06.1466 și DL 26910 din 25.05.1478.

c.3.) Adăugiri genealogice în ramura Erdélyi Somkeréki.

Nicolaus
Somkeréki
 1360-1380
 =Elisabetha Méhesi Gerófi
 1407

|
 Anthonius "Erdélyi"⁵¹ mg., *egregius*⁵²

Erdélyi Somkeréki

Vicepalatinus

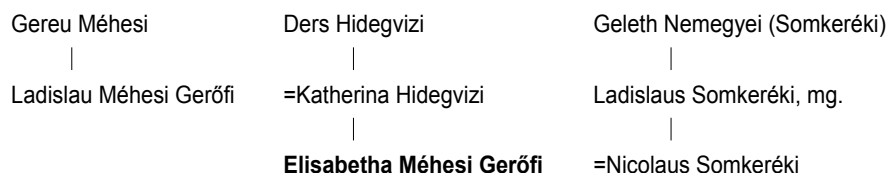
1391-1429; †a. 16.03.1430

=Margaretha **tapsonyi (szigeti) Antimus(fi)**, fiica lui Iohannes, vicepalat.

1402-1403; † a. 16.03.1430⁵³

Gyeleth ⁵⁴ 1416 ⁵⁸ -1430 ⁵⁹ =?	Iohannes 1416-1418 ⁶⁰	Nicolaus ⁵⁵ 1416 =Anna a. Apafi 1448 ⁶⁹	Barbara (<i>Barok</i>) ⁵⁶ 1417 ⁶¹ -1429 ⁶² =Stephanus Tuszoni ⁶⁶ †a. 21.11.1429	Katherina (<i>Kathko</i>) 1417-1439 =Nicolaus Vizaknai ⁶⁷	Ladislauș 1418 ⁶³ -1426 ⁶⁴	Stephanus ⁵⁷ 1422 ⁶⁵ =? ⁶⁸
Gregorius ⁷⁰ 1446	Ladislauș	Katherina	Anna Potentiana Adviga Elena	Thomas	Iohannes	Anna Potentiana Martinus
	ș.a. vezi <i>infra</i>			ș.a. vezi <i>infra</i>		

c.2.1.) Medalion genealogic al Elisabethei Méhesi Gerófi

51 Adoptă această poreclă între mai 1406 și februarie 1407; în actul din 16 februarie 1407 este menționat pentru prima dată cu sobrișul „Erdélyi” = Ardeleanul, Transilvăneanul, în *Teleki*, I, doc. 242, p. 316.

52 *Ibidem*, doc. 377, p. 500.

53 DL-DF 36407, Protocolla Q 333: 16.03.1430.

54 DL 36407 din 16.03.1430: „Gregorius”. DL 74048 din 08.05.1430: „Gregorius, filius condam Anthonii dictus Erdely, aule nostre familiares”, în actul emis de împăratul Sigismund de Luxemburg. A avut un nume dublu Gyeleth-Gregorius sau echivalat: Gyeleth=Gregorius.

55 *Teleki*, II, doc. 18, p. 19: „egregius”, 16.07.1445.

56 *Barok* și *Kathko* par a fi numele de alint ale fiicelor lui Anthonius.

57 *Teleki*, II, doc. 52, p. 69: „egregius”, 05.09.1458. Vicevoievod al Transilvaniei: doc. 58, p. 78: 10.12.1462. În doc. 61, p. 83 apare cu un diminutiv sau al doilea nume: *Gyurica*. Doc. 63, p. 86: castelan de Gurghiu (Gergen): 18.04.1465.

58 *Teleki*, I, doc. 314, p. 415. În doc. 342, din 8 februarie 1421: „adducto secum puerulo Geleth nomine filio suo in tenera etate constituto”, p. 448.

59 DL 74048 din 08.05.1430.

60 *Teleki*, I, doc. 327, p. 434.

61 *Ibidem*, doc. 321, p. 428.

62 *Ibidem*, doc. 391, p. 524.

63 *Ibidem*, doc. 327, p. 434.

64 DL 74021: 06.10.1426.

65 *Teleki*, I, doc. 350, p. 461.

66 *Ibidem*, doc. 391, p. 524: „dictus Bolgar”. Strămoșul său participase la campania din Bulgaria a lui Ludovic I în anii 1365-1366. Barbara le predase rudelor toate actele referitoare la posesiuni, aflate în lada de acte ale lui Stephanus, fără a fi stricate sau deschise.

67 *Teleki*, II, doc. 54, p. 72, din 10.07.1459.

68 *Ibidem*, doc. 58, p. 78, 10.12.1462: „nobilem dominam consortem eiusdem”.

69 *Ibidem*, doc. 36, p. 39, din 28.10.1448. La acea dată deja erau căsătoriți de un timp, soacra sa lăsându-i fiicei anumite bunuri mobile și imobile.

70 *Teleki*, II, doc. 22, p. 24: 22.03.1446: „Gregorii filii Gregorii”.

c.3.1.) Tabla genealogică pentru **Nicolaus Erdélyi Somkeréki** (vezi și *supra*)

Nicolaus, *egregius*

Vicevayvoda Transsilvanie (1448)

1416-1476; †p. 10.04.1476⁷¹

=Anna almakeréki Apafi, fiica lui Georgius Apafi

1448-1451

Ladislaus 1449-1470	Katherina 1449-1481 =1.Nicolaus Jr. Dobokai 2.Ladislaus Besenyewi ⁷⁹ Dobokai	Dorothea 1449 ⁷²	Anna 1451 ⁷³	Potentiana 1451-1473 =1.L. Zsombori 2.Michael Zekely Szentiványi (c. 1460)?	Adviga 1464 ⁷⁴	Elena 1449-1501 ⁷⁵ =Benedictus Veres Farnasi ⁷⁸	Stephanus 1470 ⁷⁶	Ursula 1493 ⁷⁷
Katherina Dobokai ¹ 1470-1481	Anna ¹ 1470 =Nicolaus Gerendi ⁸²	Bernardus Dobokai ² 1502 ⁸¹	Frosina Zsombori ⁸⁰ 1473	Elena Farnasi 1468	Anna Farnasi 1468	Potentiana F. †1498		

c.3.2.) Tabla genealogică pentru **Stephanus Erdélyi Somkeréki** (vezi și *supra*)

Stephanus, *egregius*

Vicevayvoda Transsilvanie (1462-1467)

Castellanus de Gergen (Gurghiu) (1465)

1422-1482⁸³; †p.28.05.1484⁸⁴-a.19.11.1486⁸⁵

=Anna Dáro-i, fiica lui Stephanus Mayos

Thomas 1464 ⁸⁶ =Ursula Suki 1507-1530	Iohannes 1464-1505; †1507 =Justina S.H. ⁹⁰ 1481-1496 =Petronella Csekei 1501-1518	Anna 1464-1483 =Th. G. Zs. ⁹¹ 1483-1507	Potentiana 1464-1479 =Fr. Dezméri ⁹² 1470	Judith (<i>Juthko</i>) 1469 ⁸⁷ -1505 ⁸⁸ =Gr. Bethlen 1469-1479 †a.24.10.1505	Martinus 1469-1518; †1519 =Magdalena Sükosdi ⁹³ Nagyteremi- ⁹⁴ 1494-1501	Klara 1469-1479	Magdalena 1478 ⁸⁹ -1512
---	---	---	---	--	---	--------------------	---------------------------------------

71 *Ibidem*, doc. 89, p. 127: 10.04.1476.

72 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei*, 1289–1556 I. kötet. 1289–1484 (Magyar Országos Levéltár kiadványai, II. Forráskiadványok 17), Budapest, 1990, doc. 685, p. 366: 24.04.1449.

73 *Ibidem*, doc. 986, p. 445: 02.10.1451. Cf. P. Engel: măritată cu Bernardus Bethlen, în *Ibidem*, 4. tábla: Erdélyi (somkeréki).

74 *Teleki*, II, doc. 61, p. 83.

75 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei* II. kötet. 1485–1556 (Magyar Országos Levéltár kiadványai, II. Forráskiadványok 17), Budapest, 1990, doc. 3209, p. 206: 08.09.1501.

76 *Ibidem*, I, doc. 1935, p. 695: 08.01.1470.

77 *Teleki*, II, doc. 126, p. 191: Ursula a primit de la rudele sale tot ceea ce se cuvenea ca dotă și zestre. Este soția alesului Baltasar Bek Berendi (09.05.1493).

78 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, I, doc. 1809, p. 662: 29.05.1468.

79 *Ibidem*, doc. 2320, p. 794: 07.05.1481.

80 *Teleki*, II, doc. 83, p. 116: 19.01.1473.

81 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, II, doc. 3251, p. 218.

82 *Ibidem*, I, doc. 1981, p. 706: 13.08.1470.

83 *Ibidem*, doc. 2343, p. 800: 27.02.1482.

84 *Teleki*, II, doc. 107, p. 162.

85 *Ibidem*, doc. 109, p. 165.

86 *Ibidem*, doc. 61, p. 83: 31.03.1464.

87 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, I, doc. 1908, p. 688.

88 *Teleki*, II, doc. 96, p. 139: 26.01.1479 și doc. 177, p. 276: 24.10.1505.

89 *Teleki*, II, doc. 93, p. 132: 23.01.1478.

90 Szilágy Horogszegi, verișoara regelui Mathias I Hunyadi (1458-1490).

91 Thomas Gyerőfi Zsamosfalui, cf. Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, I, doc. 2457, p. 828.

92 *Teleki*, II, doc. 78, p. 108.

93 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, II, doc. 2921, p. 127: 03.07.1494.

94 *Ibidem*, doc. 3206, p. 205: 27.07.1501: fiica lui Nicolaus.

c.3.3.) Tabla genealogică pentru **Thomas Erdélyi Somkeréki**

Thomas, *egregius*

1464-1503⁹⁵; †p.21.12.1503-a.31.12.1504⁹⁶

=Ursula⁹⁷ Suki, fiica lui Iohannes "Sánta" (Șchiopul)⁹⁸

1469-1530; †p.1530

Gregorius egr. 1504 ⁹⁹ -1525; †1529 =Magdalena Hederffai 1521 ¹⁰⁵ -1530		Gaspar 1505 ¹⁰⁰ -1518	Balthasar 1505-1518 ¹⁰¹	Magdalena 1505-1515 ¹⁰² =Nicolaus Ombozi 1515-1552 ¹⁰⁶	Klara 1505 ¹⁰³ -1530 ¹⁰⁴ =Georgius Haranglabi 1530
Bartholomeus 1530 ¹⁰⁷ ; †a.22.12.1553 =Magdalena: 1553 ¹⁰⁹		Nicolaus egr. 1530-1553 =?	Leonardus egr. 1530-1553 ¹⁰⁸	Alexius (Elek) 1530	Katherina 1530
Gregorius 1553 ¹¹⁰	Anna 1553	Katherina 1553	Iohannes 1553		

c.3.4.) Tabla genealogică pentru **Magdalena Barlabassy Csesztve-i (n. Erdélyi Somkeréki)**

Stephanus, *egregius*

Vicevayvoda Transsilvanie (1462-1467)

Castellanus de Gergen (Gurghiu) (1465)

1422-1482¹¹¹; † p. 28.05.1484¹¹²-a.19.11.1486¹¹³

= Anna Dáro-i, fiica lui Stephanus Mayos¹¹⁴

|

Magdalena

1478-1512

=1.Franciscus Vizaknai

†a.24.10.1505

2.Iohannes Barlabassy Csesztve-i

†a. 24.12.1512

=1.? ...

|

Iohannes B. Csesztve-i¹
1512-1525¹¹⁶

Michael B, egr.¹
1512

Leonardus B.¹
1501-1525¹¹⁷

Iohannes
1512

Franciscus
1512

95 *Teleki*, II, doc. 167, p. 263: 21.12.1503.

96 *Ibidem*, doc. 174, p. 272.

97 *Ibidem*, doc. 187, p. 294: 14.04.1507.

98 *Ibidem*, doc. 201, p. 318: 04.05.1513.

99 *Ibidem*, doc. 174, p. 272.

100 *Ibidem*, doc. 178, p. 279: 31.10.1505.

101 *Ibidem*, doc. 222, p. 366: 17.02.1518: „*et fratribus suis*”.

102 *Ibidem*, doc. 207, p. 336: 01.05.1515.

103 *Ibidem*, doc. 178, p. 279: 31.10.1505.

104 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, II, doc. 4300, p. 515: 31.05.1430.

105 *Teleki*, II, doc. XXIV, XXVI, p. 446, p. 450: fiica lui Leonardus Barlabassy Hederffai, vicevoievod al Transilvaniei și vicecomite al Secuilor.

106 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, II, doc. 5132, 5134, pp. 734-735: 29.02.1552: Nicolaus Ombozi Zowathi.

107 *Ibidem*, doc. 4300, p. 515: 31.05.1530.

108 *Ibidem*, doc. 5248, p. 765: 09.12.1553.

109 *Ibidem*, doc. 5266, p. 771: 22.12.1553.

110 Între 9 și 22 decembrie 1553.

111 *Ibidem*, doc. 2343, p. 800: 27.02.1482.

112 *Teleki*, II, doc. 107, p. 162.

113 *Ibidem*, doc. 109, p. 165.

114 *Ibidem*, doc. 177, p. 276: 24.10.1505.

115 *Ibidem*, doc. 199, p. 314.

116 Arhidiacon și canonic al capitolului episcopal din Alba Iulia, cf. *Ibidem*, doc. 199.

117 Vicevoievod al Transilvaniei: 1501-1525, cf. DIR, vol. I, p. 505; familiar al lui Ioan Szápolya-i, vezi nota *supra*.

c.3.5.) Tabla genealogică pentru **Martinus Erdélyi Somkeréki**

Martinus, *egregius*

1469-1518; †p.09.02.1519-a. 07.06.1519¹¹⁸

=Magdalena Sükosdi¹¹⁹ Nagyteremi-i¹²⁰, fiica lui Nicolaus

1494-1501

Iohannes 1505 ¹²¹ -1527 =Anna 1526 ¹²⁴	Franciscus 1505-1529 =? ... ? Stephanus 1549 ¹²⁸ ; †a.02.05.1552 ¹²⁹ =Dorothea Leva-i ¹³⁰ 1549-1554 ¹³¹ =2.Cristophor Berekzo-i Hagymassy 1554 Franciscus n. cca. 1550: 1552-1553; † p. 02.05.1552-a. 09.12.1553 ¹³²	Anthonius 1507 ¹²² -1542 ¹²³	Katherina 1505-1519 =Gaspar M. 1518 ¹²⁵ -1519 †a.04.07.1526	Klara 1505-1519 =Iohannes D.T. 1518 ¹²⁶ -1519 †p.18.10.1519 ¹²⁷	Elisabetha 1505-1519	Sophia 1505-1519
---	--	---	--	---	-------------------------	---------------------

Practic, după a doua jumătate a secolului al XVI-lea descendența masculină a familiei Erdélyi Somkeréki intră într-un declin accelerat, așa după cum observăm din litera documentelor păstrate până spre 1556. Linia descendenței se stinge în ramura celui de-al treilea fiu al lui Stephanus, Martinus, în a 5-a generație pornită de la vicepalatinul Anthonius, cu minorul Franciscus (II) în vârstă de până la trei ani (1552-1553), fiul lui Stephanus (III). În linia primului născut al lui Stephanus (I), Thomas (I), conform lui Nagi Ivány, aceasta trece de a 5-a generație prin Iohannes (IV) (1553), care are doi fii: Nicolaus (III¹³³), care a fost vicecomite al comitatului Doboka (1588-1591) și fratele său Iohannes (V) care servește sub colonelul Ladislaus Gyulafi în 1605 în regiunea Számos-Ujvár¹³⁴. Cealaltă ramură, prin Stephanus (IV), fiul lui Gregorius (V), fiul lui Bartholomeus (I), ce a fost între 1581-1594/97 vicecomite al comitatului Solnocul Interior¹³⁵, se remarcă prin partizanatul pro Bocskay la Cluj (1605), iar în 1623 principele Gabriel Bethlen îl va trimite într-o misiune diplomatică la Mehmed bey¹³⁶. De asemenea, Stephanus (V) Erdélyi Somkeréki a îndeplinit, între 1602 și 1636, nu mai puțin de șapte ori funcția de vicecomite al comitatului Turda și, după moartea lui Gabriel Bethlen a fost, începând cu 1636, vicecăpitan al regiunii Szamosujvár¹³⁷. Moare ca ultim reprezentant masculin al acestei familii în 1642¹³⁸, soția sa Krisztina Mindszenti rămânând ca legatar testamentar al lui Stephanus.

118 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, II, doc. 3711, p. 352, respectiv: *Teleki*, II, doc. 232, p. 385.

119 *Ibidem*, doc. 2921, p. 127: 03.07.1494.

120 *Ibidem*, doc. 3206, p. 205: 27.07.1501: fiica lui Nicolaus.

121 *Teleki*, II, doc. 177, p. 276: 24.10.1505.

122 *Ibidem*, doc. 188, p. 295: 16.04.1507.

123 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, II, doc. 4765, p. 638.

124 *Ibidem*, doc. 4162, p. 477.

125 *Teleki*, II, doc. 225, p. 369: Gaspar Machkas-i.

126 *Ibidem*, doc. 225, p. 369: Iohannes Dees Thamassy-i.

127 Zsigmond Jakó, *A kolozsmonostori konvent ...*, II, doc.3749, pp. 363-64: va deceda în urma unor accese de tuberculoză (*phthisis*).

128 *Ibidem*, doc. 4907, 4908, p. 673.

129 *Ibidem*, doc. 5147, p. 738.

130 *Ibidem*, doc. 4928, p. 679.

131 *Ibidem*, doc. 5275, p. 774.

132 *Ibidem*, doc. 5248, p. 765. Fii lui Gregorius confirmă că ruda lor, Stephanus i-a ajutat, la fel și fiul său răposat deja, chiar dacă pare ușor ambiguu. Conform regulilor antroponimice, Stephanus ar fi fiul lui Franciscus, mai degrabă.

133 Nicolaus (II) după Ivány, care nu îl lua în calcul pe fiul lui Anthonius (I), vicevoievodul Nicolaus (I), în Nagy Iványi, *Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal*, vol. IV, Pest, 1858, p. 58.

134 *Ibidem*.

135 *Teleki*, I, p. IV.

136 Nagy Iványi, *Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal*, vol. IV, Pest, 1858, p. 58.

137 *Teleki*, I, p. IV.

138 *Ibidem*, p. V.

Strategii antroponimice în cadrul ramurilor familiei Somkeréki. Atunci când am trecut în revistă celelalte ramuri ale familiei, ne-am oprit și asupra practicii antroponimice, observând o oarecare preferință pentru numele din patrimoniul oriental, această preferință modificându-se spre ultimele generații.

În stock-ul masculin se regăsesc, de altfel, primele locuri în topul antroponimic transilvănean: Iohannes, Nicolaus, așa cum observam în altă parte¹³⁹, la fel de observat și pentru stock-ul feminin¹⁴⁰. Noi insistam pentru ambientul oriental-creștin al spațiului acesta pentru antroponimia de acest gen¹⁴¹, cercetătoarea Mariann Silz adăugând recent propriile considerații, independent de ale cercetării menționate, completând fericit, credem, ceea ce noi identificasem (exemplu: explicațiile cercetătoarei pentru cultul Sfintei Helena etc.¹⁴²).

Singura „intrusă” rămâne *Potentiana*, care face carieră în familiile conexe matrimoniale cu Somkerékii: Viza-knai, Drági, Suki, dar mai ales în familie, în fiecare generație aproape existând 1 sau 2 mențiuni. Antroponimul a intervenit, suntem siguri, în familie în urma mariajului lui Anthonius cu Margareta Anthimusfi, căci o nepoată a acesteia poartă la începutul secolului al XV-lea acest nume¹⁴³. *Potentiana* este forma primară a numelui *Pudentiana*, și se leagă de începuturile creștinismului roman, fiind fiica senatorului Pudens, „prietenul Apostolilor” ce și-a transformat *villa* în biserică, copiii săi fiind martirizați în timpul persecuțiilor din pontificatul lui Pius I (140-155)¹⁴⁴. Biserica s-a numit până în secolul al VII-lea *Ecclesiae Pudentiana*, apoi până la 1600 „*Ecclesiae S. Potentiana*”, iar după aceea doar „*chiesa di S. Pudenziana*” prin transferul numelui tatălui asupra fiicei¹⁴⁵. Am lega acest împrumut de posibile pelerinaje la Roma ale unor membri ai familiei Antimus sau chiar, mai probabil, ca unul dintre strămoșii Margaretei să-l fi însoțit pe prințul Andrei, pe regina-mamă Elisabeta Piast sau să fi făcut parte din armatele ce luptau pentru Ludovic I în Italia.

În încheiere credem că, la acest moment am reușit să oferim o imagine cât mai completă posibil, la nivelul surselor existente, asupra evoluției genealogice a familiei Somkeréki din clanul Becsegergely, după peste 160 de ani de strădanie genealogice din partea istoriografiilor regionale sau successorale.

The royal Somkerek family and their evolution from the end of the Angevin era to the Jangellons' time (XIV-XVI centuries)

B. Family tree 1382-1526.

(Abstract)

The study is the second part of a wider study devoted to the noble family of Șintereag, this part trying to complete the genealogy of the family, but especially to offer, I think, the dynamics of a noble family marriages over a century kneading of social, especially political, military and economic history of Hungarian kingdom confronted with the danger of permanent extinction, standing in front of an aggressive emerging country, as was the Ottoman state. Family of Șintereag tried to consolidate its heritage also through marriages, especially in a succession of generations, in its consistent three branches.

139 Șerban Turcuș (coord.), Adinel Dincă, Mihai Hasan, Victor Vizauer, *Antroponimia în Transilvania medievală (secolele XI-XIV). Evaluare statistică, evoluție, semnificații*, Cluj Napoca, Editura Mega, 2011, vol. I, pp. 175-176.

140 *Ibidem*, pp. 164-165.

141 *Ibidem*, p. 176 et sqq. și 164 et sqq.

142 Mariann Silz, *Cults of Saints and Naming in Medieval Hungary, în Byzance et l'Occident: Rencontre de l'Est et de l'Ouest*, (coord.: Emese Egedi-Kovács), Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2013, p. 234.

143 Engel Pál, *Magyar középkori adattár. Magyarországi világi archontológiája 1301-1457. Középkori magyar genealógia*, Budapest, 2001 [CD-ROM], Antimus (tapsonyi).

144 <http://santiebeati.it/dettaglio/90900>, accesat la 06.08.2016.

145 *Ibidem*.